

**REGIONAAL OVERLEG ACUTE ZORGKETEN
REGIO ZUIDWEST NEDERLAND**

Zorgkwaliteit als uitgangspunt

Toekomstvisie ROAZ ZWN

**Regionale afspraken op basis van
draagvlak en mogelijkheden**

Naar regionale excellente acute zorg

Vastgesteld: september 2011

VOORWOORD

Het Voorbereidingsoverleg ROAZ heeft van het ROAZ Zuidwest Nederland opdracht gekregen een voorstel te doen voor herinrichting van het ROAZ.

De huidige inrichting voldoet niet meer aan de eisen en verwachtingen. De eisen zijn veranderd door de actuele landelijke ontwikkelingen die meer slagvaardigheid verlangen. De deelnemers aan het ROAZ ZWN verwachten meer duidelijkheid over wat ROAZ voor acute zorg kan betekenen.

In de nieuwe visie van het ROAZ ZWN op acute zorg wordt aan deze behoefte invulling gegeven. Het stelt het ambitieniveau van de deelnemende ketenpartners en schetst de kaders voor het realiseren hiervan.

Namens het ROAZ ZWN,

Roel Geene

Regionaal ROAZ-coördinator ZWN

Traumacentrum ZWN

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	1.
Wat is het ROAZ?	1.
Taken ROAZ	2.
Vernaderend Landschap	2.
2. Aandachtsgebieden ROAZ	3.
Opgeschaalde zorg	3.
Reguliere acute zorg	3.
- Knelpunten borging acute zorg	4.
- Verbeteren van de kwaliteit van de acute zorg	4.
- Zorgverdeling en inrichting acute zorg	4.
Regionale afspraken ROAZ	4.
3. Ambitie ROAZ ZWN	5.
Ambitie	5.
Reikwijdte ambitie	6.
4. Inrichting ROAZ ZWN	7.
Bestuurlijk overleg ROAZ	7.
Dagelijks bestuur ROAZ	7.
Focusgroepen	8.
Traumacentrum ZWN	8.

INLEIDING

Wat is het ROAZ?

Het is van levensbelang dat een patiënt met een acute zorgvraag zo snel mogelijk op de juiste plaats de juiste medische zorg krijgt. Daarom kan acute zorg niet zonder een geolied systeem van traumacentra, ziekenhuizen, huisartsenposten en ambulancediensten. De kwaliteit van de acute zorgketen wordt mede bepaald door de mate waarin zorgaanbieders met elkaar samenwerken, elkaar informeren en van elkaars expertise en handelen op de hoogte zijn.

Zorgaanbieders van acute zorg hebben de opdracht gekregen afspraken te maken over zowel de reguliere als de opgeschaalde acute zorg¹. Zij zijn daarom binnen het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) met elkaar verbonden. Zij werken samen aan verbetertrajecten om acute zorgketens verder te stroomlijnen. Zo draagt het ROAZ bij aan de continue verbetering van kwaliteit en bereikbaarheid van de acute zorg.

Kortom

De verbinding van de zorgaanbieders in de acute zorg binnen het ROAZ heeft tot doel ervoor te zorgen dat een patiënt zo snel mogelijk op de juiste plaats terecht komt wanneer hij acute zorg nodig heeft. Het ROAZ brengt het acute zorgaanbod in de regio in kaart en bedenkt oplossingen als blijkt dat niet aan de gewenste normen wordt voldaan.

Taken ROAZ

Landelijk wordt gesteld dat het ROAZ globaal de volgende taken heeft:

- afstemming van activiteiten tussen aanbieders van acute zorg;
- in kaart brengen van het acute zorgaanbod in de regio:
 - wie levert welke zorg?;
 - welke behandelcapaciteit heeft iedere zorgaanbieder?;
 - welke afspraken bestaan er voor aansluiting acute zorg?
- inzicht in en oplossen van witte vlekken in bereikbaarheid;
- ondersteuning voor goede voorbereiding op geneeskundige hulpverlening bij rampen.

Veranderend landschap

In de regio ZWN bestaat sinds 2006 het ROAZ ZWN. De huidige werkwijze van het ROAZ ZWN voldoet niet meer aan de gestelde verwachtingen van de regionale ketenpartners. Dit wordt mede ingezet doordat de inrichting van het ROAZ niet meer aansluit op het huidige zorglandschap waarbij zorgorganisaties meer en meer op elkaar aangewezen zijn en waarbij aan de kwaliteit van de zorg steeds meer eisen worden gesteld. De ROAZ-leden hebben de wens het ROAZ ZWN op een andere wijze in te zetten.

¹ Opgeschaalde acute zorg: Acute zorg tijdens een ramp of crisis

TAKEN ROAZ

Aandachtsgebieden ROAZ

Het ROAZ heeft vanuit haar taakstelling twee aandachtsgebieden: opgeschaalde zorg en reguliere acute zorg.

1. Opgeschaalde zorg

Ketenpartners zijn voor de opgeschaalde zorg sterk van elkaar afhankelijk. Tegelijkertijd zijn zij met deze zorg niet dagelijks bezig. Het ontwikkelen en op peil houden van alle kennis op dit gebied binnen elke ketenpartner, is daarmee niet efficiënt. Regionale ondersteuning in kennisontwikkeling en ondersteuning bij de uitvoering is daardoor noodzakelijk. In de voorbereidende fase is het Traumacentrum ZWN (als ondersteunend aan het ROAZ) hierin leidend. Het Traumacentrum ZWN faciliteert en coördineert de voorbereiding, samen met de GHOR-bureau's, zodanig dat voor de ketenpartners alle randvoorwaarden in orde zijn om zich goed te kunnen voorbereiden op een ramp of crisis.

2. Reguliere acute zorg

Ook binnen de reguliere zorg is er een behoefte aan regie. Ook binnen dit aandachtspunt heeft het Traumacentrum ZWN een faciliterende en coördinerende rol.

Het ROAZ ZWN richt zich in beginsel op een drietal 'deelaspecten'.

- a. Knelpunten borging acute zorg / Witte vlekken².
- b. Verbeteren van de kwaliteit van de acute (keten)zorg.
- c. Zorgverdeling en inrichting acute zorg.

Het ROAZ ZWN stelt echter dat het ROAZ noch het recht noch de bevoegdheid heeft om in te grijpen in de bedrijfsvoering van individuele ketenpartners

2a. Knelpunt borging acute zorg / witte vlekken

² Een witte vlek: een (geografisch) gebied waarin de kwaliteit van zorg niet aan de wettelijke eisen of regionale afspraken voldoet over de kwaliteit van zorg (bijvoorbeeld: bereikbaarheid, beschikbaarheid).

Situatie: De kwaliteit van zorg verandert waardoor aan landelijke eisen niet meer kan worden voldaan. De inzet van de ambulancezorg op de Kop van Walcheren is hiervan een duidelijk voorbeeld.

Het ROAZ ZWN beschouwt de borging van de acute zorg als de kerntaak van het ROAZ. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van de regionale 'procedure witte vlekken'.

2b. Verbeteren van de kwaliteit van de acute (keten)zorg

Situatie: Op basis van een regionale analyse of na signalering door ketenpartners van verbetermogelijkheden, worden voorstellen gedaan (en doorgevoerd). Hierbij richt men zich niet zozeer op de knelpunten, maar meer op mogelijkheden om de kwaliteit van de acute zorgketen als geheel te verbeteren.

Het ROAZ ZWN kiest hierbij voor deelname en verantwoording op basis van bereidheid. Het streven van de ketenpartners om de kwaliteit van de acute zorg te verbeteren is hierbij leidend. Het is daarbij noodzakelijk dat dit voldoende regionaal wordt gefaciliteerd en gestimuleerd vanuit de verschillende expertisegroepen en het Traumacentrum.

2c. Zorgverdeling en inrichting acute zorg

Meer en meer wordt het ROAZ geconfronteerd met (landelijke) voorstellen tot herinrichting van de acute zorg die gevolgen hebben voor de taken en posities van de ketenpartners in de regio. De uitvoering van deze taken is niet verenigbaar met de huidige bestuurlijke mogelijkheden van het ROAZ. Het ROAZ ZWN wenst ook bij deze onderwerpen tot regionale afspraken / afstemming te komen waarbij de kwaliteit van de zorg leidend dient te zijn. Indien regionale afspraken niet mogelijk blijken te zijn kan het ROAZ ZWN deze taak terug te leggen naar de vragende partij.

Regionale afspraken ROAZ

Het ROAZ ZWN bepaalt dat, indien partijen bereid zijn, deel te nemen, dit ook tot een zekere verplichting leidt. Het niet nakomen van afspraken kan namelijk gevolgen hebben voor de andere deelnemende ketenpartners. Gemaakte afspraken zullen hiertoe worden vastgelegd in regionale convenanten. .

AMBITIE ROAZ ZWN

De stip aan de horizon voor het ROAZ ZWN

Ambitie

De ketenpartners in de acute zorg, verbonden binnen het ROAZ ZWN, streven naar excellente acute zorg binnen de regio Zuidwest Nederland. Hierbij wordt de zorgkwaliteit (zie tabel 1) van regionale danwel landelijke 'best practices' nagestreefd. Hiertoe worden binnen ROAZ ZWN verband regionale, ketenbrede, afspraken gemaakt. Het ROAZ legt, waar van toepassing, gezamenlijk verantwoording af over de behaalde resultaten³.

Tabel 1. Kwaliteitsdomeinen publieke gezondheidszorg (De Koning & Hoeijmakers, 2007).

Kwaliteitsdomeinen	Definities
Effectiviteit	De mate waarin (vooraf) geformuleerde doelstellingen in de praktijk worden bereikt
Tijdigheid	Op het juiste tijdstip aanbieden van (preventieve) zorg en voorkomen van onnodige wachttijden na een positieve screeningsuitslag
Efficiëntie	Zorg die verspilling vermijdt
Veiligheid	Vermijden van schade bij interventies die bedoeld zijn voor het bevorderen van de gezondheid
Toegankelijkheid	Toegang tot (zorg)voorzieningen en interventies wordt niet belemmerd door persoonlijke kenmerken zoals geslacht of etniciteit
Doelgroepgerichtheid	Respecteren van voorkeuren, noden en waarden van doelgroepen en daarnaar handelen

³ Het ROAZ ZWN gaat hierbij uit van wederzijds vertrouwen. Het ROAZ ZWN zal niet optreden als controlerend orgaan. Het is daarbij aan de ketenpartners om de verstrekte informatie naar extern te kunnen verantwoorden indien dat wordt verzocht.
Voorbeeld: verantwoording borging opgeschaalde zorg naar VWS, de IGZ en de Veiligheidsregio.

Reikwijdte ambitie

Betrokken ketenpartners

Het ROAZ ZWN beperkt zich primair tot de betrokken ketenpartners in de acute zorg zoals vertegenwoordigd in het ROAZ (Traumacentrum, Ziekenhuizen, Ambulancediensten, Huisartsen, GGD/GHOR en GGZ). Deze doelgroepen zijn echter niet limitatief. Daar waar gewenst voor verbetering van de acute zorg kan door het ROAZ worden gekozen tot uitbreiding van de betrokken ketenpartners.

Einde zorgproces

Het ROAZ ZWN beperkt zich tot de acute zorg waarbij zij zich richt op de verbindingen tussen de schakels in de acute zorgketen. Bij opname van een patiënt in het ziekenhuis en afronding van de eerste activiteiten tot stabilisatie van de patiënt wordt het acute zorgproces als afgerond beschouwd.

Inzet ketenpartners

Het ROAZ ZWN realiseert zich dat de uitrol van eventuele verbetervoorstellen verschillende gevolgen kan hebben voor de betrokken ketenpartners. De realisatie van de gemaakte afspraken in ketenverband moet daarom aansluiten bij de mogelijkheden van de betrokken ketenpartners (zowel in tijd als in financiële en personele zin). Het ROAZ ZWN zet daarom in op een model van ontwikkeling en groei in tegenstelling tot een model van controle op ketenbrede 'deadlines' voor de realisatie van ketenafspraken. Ketenpartners geven zelf aan of, en op welke termijn zij verwachten, aan de gemaakte afspraken te kunnen voldoen. Het ROAZ ZWN legt deze niet aan individuele ketenpartners op.

Marktwerving / marktverdeling

Het ROAZ ZWN beschouwt de borging en verbetering van de acute zorg als haar primaire taak. Daar waar eventuele gevolgen zijn voor de marktverdeling moet de insteek de kwaliteit van zorg blijven. Eventuele gevolgen voor de marktverdeling kunnen niet door het ROAZ ZWN worden opgelegd.

Het is aan de ketenpartners om hierin keuzes te maken danwel in onderling overleg afspraken te maken over het 'dragen' van de gevolgen voor de betrokken organisaties.

DE INRICHTING

De inrichting van het ROAZ ZWN vanaf 2012

Het ROAZ ZWN wordt heringericht op basis van de volgende basisprincipes:

1. Inzet op regionale kwaliteitsverbetering vanuit inhoud.
2. Deelname aan kwaliteitsverbetering door bereidheid.
3. Bestuurlijk overleg voor besluitvorming.
4. Slagvaardigheid door realisatie van een gemandateerd dagelijks bestuur.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten wordt de onderstaande organisatieopzet voorgesteld:

1. Bestuurlijk overleg ROAZ

Het bestuurlijk overleg wordt teruggebracht tot twee keer per jaar voor de noodzakelijke bestuurlijke besluitvorming (o.a. jaarplannen, begroting en financiële verantwoording regionale gelden en behaalde resultaten).

Deelname aan dit overleg wordt beperkt tot bestuurlijke vertegenwoordiging.

Mandatering binnen de organisatie is daarmee niet meer mogelijk.

(Eventueel kan, indien een ketenpartner niet aanwezig kan zijn, een andere ketenpartner namens de zorgorganisatie spreken)

2. Dagelijks Bestuur ROAZ

Het huidige voorbereidingsoverleg ROAZ wordt vervangen door een Dagelijks Bestuur ROAZ. Twee keer per maand (en eventueel op afroep) komt een dagelijks bestuur samen. Het dagelijks bestuur geeft sturing aan de uitvoering van de taken in ROAZ-verband en neemt (waar gemandateerd) besluiten. Het dagelijks bestuur bestaat uit een ketenbrede bestuurlijke vertegenwoordiging uit het bestuurlijk overleg ROAZ en wordt voorgezeten door de voorzitter ROAZ ZWN.

In het overleg neemt per schakel van de acute keten een gemandateerd bestuurder plaats (Ziekenhuis, Ambulancedienst, Huisarts, GGD / GHOR en GGZ).

De voorzitter ROAZ vertegenwoordigt in het overleg het Erasmus MC als traumacentrum van de regio. De deelnemers wegen of besluitvorming mogelijk is. Onderwerpen en benodigde vervolgacties worden, indien nodig, voorgelegd aan de deelnemers aan het ROAZ.

3. Expertisegroepen

In lijn met het uitgangspunt 'Inzet op de regionale kwaliteitsverbetering vanuit inhoud' wordt de uitwerking, maar ook de uitrol van eventuele verbeterpunten, bij expertisegroepen belegd. De betrokken afdelingen vanuit het Erasmus MC nemen hier, als regionaal derdelijns ziekenhuis, een actieve rol in).

De expertisegroep kan hierbij gevraagd en ongevraagd onderwerpen agenderen die te maken hebben met de kwaliteit van de acute zorg in de witte kolom.

De expertisegroepen hebben een belangrijke taak om draagvlak te creëren in de eigen organisatie en de overige ketenpartners vanuit hun netwerk. Daarnaast inventariseren en evalueren zij later de behaalde resultaten.

De expertisegroep informeert het dagelijks bestuur over relevante ontwikkelingen en kan eventuele (bestuurlijke) vraagstukken aan het dagelijks bestuur voorleggen.

4. Traumacentrum

Om de uitrol van kwaliteitsverbetering mogelijk te maken, is een actieve rol van het Erasmus MC (als ondersteuner van het ROAZ ZWN) onontbeerlijk.

De ROAZ-coördinatoren voor de Acute Zorg en de Opgeschaalde Zorg - ondergebracht bij het Traumacentrum ZWN - stimuleren en faciliteren waar mogelijk ketenpartners bij de uitrol van de door de expertisegroep gegeven adviezen. De coördinatoren ROAZ worden hierbij ondersteund door de betrokken afdelingen binnen het Erasmus MC en de deelnemers van de expertisegroepen. Met het dagelijks bestuur wordt (aan de hand van adviezen van de expertisegroepen) afgesproken welke acties worden uitgevoerd en binnen welke termijn dit moet worden gerealiseerd.